

Prvními novodobými válečnými veteráni jsou vojáci Československé armády, kteří byli parlamentem ČR v prosinci roku 1990 vysláni do ozbrojeného konfliktu v oblasti Perského zálivu.

Konflikt se rozhořel v důsledku agrese iránského prezidenta Saddáma Husajna, který obsadil Kuvajt. Pro podporu Aliance byl vyslán Samostatný Československý protichemický prapor - téměř 200 vojáků. Bylo to poprvé od druhé světové války, kdy vyjeli českoslovenští vojáci do ozbrojeného konfliktu.

V roce 1992 se zapojili českoslovenští (později čeští) vojáci také do zmírňování následků občanské války na území bývalé Jugoslávie. V řadách mezinárodních sil OSN stabilizovali výbušnou situaci a vytvářeli podmínky pro mírové urovnání konfliktu, které vyústilo v zorganizování demokratických voleb.

V dalších letech se vojáci Armády ČR zapojili do misí NATO na území Bosny a Hercegoviny a Kosova. Důstojníci specialisté byli také vysíláni na pozice členů štábů nebo pozice vojenských pozorovatelů mezinárodních misí a v ozbrojených konfliktech na území bývalého Sovětského svazu a mnoha zemích Afriky.

V současnosti vojáci AČR jsou zapojeni do koaličních sil, které operují na území Afganistanu a Iráku.

Kvalifikovaný odhad počtů válečných veteránů:

- **15 000 osob** – číslo použila Náměstkyně pro řízení sekce právní Ministerstva obrany JUDr. Alena Netolická 9. 11. 2017 ve svém projevu na Slavnostním koncertu ke Dni VV v Rudolfinu
- **400 vojáků v k dnešnímu dni v zahraničních misích** číslo použil Náčelník generálního štábu arm.gen. Josef Bečvář 9. 11. 2017 ve svém projevu na Slavnostním koncertu ke Dni VV v Rudolfinu
- **1 600 členů má Sdružení válečných veteránů ČR – organizace jsou ve všech krajích republiky - 75% členů má vysokoškolské vzdělání (důstojníci), 15% úplné středoškolské vzdělání (vesměs praporčíci), 10% středoškolské bez maturity (většinou poddůstojníci)**

O SDRUŽENÍ VÁLEČNÝCH VETERÁNŮ ČESKÉ REPUBLIKY (dále jen SVV)

SVV ČR je spolek, který byl založen v roce 1992 vojáky v činné službě a záloze, účastníky válečné operace v Perském zálivu. SVV je nezávislou nevládní organizací a na svoji činnost nepobírá žádné dotace ze státního rozpočtu.

K dnešnímu dni má SVV ČR 1600 členů – vojáků, kteří se zúčastnili mezinárodní operace v zahraničí. Jsou organizováni v krajských organizacích.

Hlavním úkolem SVV je řešení sociálních, zdravotních a pracovních problémů a pomoc při vytváření celospolečenského systému, který bude schopen řešit problémy válečných veteránů.

Vedení SVV spolupracovalo s Ministerstvem obrany při tvorbě nového zákona o válečných veteránech. V roce 2002 byl přijat zákon č. 170, který vyslyšel žádosti SVV o definování pojmu „válečný veterán“ a morálně ocenil velmi jednoduchým způsobem vojáky, kteří bojovali za svobodu a demokracii.

Poznámka:

Kdo je válečný veterán stanoví Zákon o válečných veteránech č. 170/2002 Sb.

Jaké současní veteráni nesou problémy

Problémy, kterým čelí vojáci po návratu z misí lze rozdělit do několika skupin:

- **psychické** - vystavení riziku ohrožení vlastního života, smrt kolegů z mise, nepřátelskost obyvatel, uzavření a odloučení od běžného života - původně mise na rok, pak na půl, nyní po 3 měsících a mezitím přestávky, nemoci, za které se stydí a neřeší je, špatné vyrovnání se s větším příjmem peněz, vyloučení a opuštění ženy příp i s dětmi
Na SVV se neobrací žádný z veteránů žádostí o pomoc při

V armádě USA evidují zvýšené počty sebevražd veteránů po návratu z misí, v ČR se tato stránka problémů se oficiálně nesleduje ani neřeší. Nevím o žádném oficiálním průzkumu v řadách českých válečných veteránů, který by vedl k podrobnějším informacím o jejich psychickém stavu nebo ohrožení posttraumatickým syndromem.

- **rodinné** - rozpad rodiny, závist přátel, všeobecné veřejné mínění negativní

SVV řeší nejkřiklavější případy, které jsou spojeny například s uvězněním veterána nebo jeho ztrátou bydliště a pádu mezi bezdomovce. Ani v této oblasti není veden oficiální sběr dat či průzkum, pouze odhadujeme na základě vlastních poznatků, že se dlouhodobé odloučení nemůže kvalitativně odrazit na zlepšení rodinných vztahů.

- **zdravotní** - následky zranění. Stát nemá jasně danou koncepci péče o těžce zdravotně postižené veterány, kteří potřebují celodenní ústavní péči. Bohudíky těchto případů není mnoho, ale nelze vyloučit, že nasazováním vojáků do konfliktů v budoucnosti se počty těžce zraněných markantně nezvýší a současný systém individuálního řešení jednotlivých situací nebude dostačující.
- **pracovní** - závist kolegů a velitelů, diskriminace při odměňování (vždyť už si vydělal dost), tendence posunutí na první místa při snižování stavů a propouštění. Následující propuštění do civilu a nemožnost nalézt práci.

Nalézt práci veteránům je nejčastější problém, který SVV musí řešit. Žádostí o pomoc s hledáním práce stále přibývalo, obzvláště v době ekonomické krize. Vyhledávání volných pracovních míst formou kamarádké a kolegiální pomoci mezi členy SVV jež nebylo dostačující. Proto na přelomu roku zahájilo SVV ČR realizaci projektu, jehož cílem je nalézt nové zaměstnání pro válečné veterány po jejich odchodu do civilu.

Sdružení válečných veteránů se obrací na personální útvary AČR, úřady hejtmanů jednotlivých krajů, na ředitele krajských vojenských velitelství a ředitele krajských poboček úřadů práce, kteří přichází do styku s válečnými veterány s prosbou

- aby při jednání s válečným veteránem předali informace o činnosti SVV
- aby informovali potencionální zaměstnavatele, že má-li zaměstnavatel zájem o obsazení pracovního místa válečným veteránem, nabízí SVV spolupráci při vyhledání vhodného kandidáta, jeho proškolení či rekvalifikaci a poskytnutí dotace.

Současně SVV přímo oslovuje konkrétní podnikatelské subjekty s nabídkou odpovídajících pracovních sil z řad válečných veteránů a informuje o výhodách jejich přijetí.

Je třeba si uvědomit, že novodobí váleční veteráni jsou obvykle v produktivním věku, ve velmi dobré fyzické kondici a jejich zkušenosti a znalosti často přesahují možnosti civilních zaměstnanců. Například důstojníci s praxí z vypjatých ozbrojených konfliktů se velmi často obsazují na pozice krizových manažerů a poradců. Logistické, řidičské či mechanické zkušenosti jsou vítány u dopravních firem, odolnost, kondice, odvaha, vytrvalost a průbojnost v řadách policie, hasičského záchranného sboru, bezpečnostních služeb, pečlivost a svědomitost v administrativní oblasti.

Možnosti proplacení školení či rekvalifikačních kurzů umožňuje přizpůsobení konkrétního kandidáta potřebám zaměstnavatele a nabízeného místa.

Veřejné mínění/hodnocení

- všeobecně negativní - jdou tam pro peníze, nasazují zdraví a život za jiné, jsou to žoldáci, dobře jim tak
- medializace průšvihů a propadů jednotlivců z řad veteránů podporuje špatné mínění

Obecně jsou armádě připisovány i chyby politiků a Ministerstva obrany, jejich úplatkářské aféry a špatná rozhodnutí. Nerozlišuje se mezi Ministerstvem obrany jako politického prvku, kde se funkce rozdělují podle zásad politické příslušnosti, Generálním štábem a Armádou, kde jsou funkce

obsazovány dle zásad dosaženého vzdělání a praxe. Obyčejní vojáci a důstojníci nemají na různých ustláno a ani je nepotkáváme na ulicích s krabicemi od vína plnými peněz za rozhodnutí o nákupech letadel, která nelétají a padáků, co padají.

Proto SVV připravuje projekt zaměřený na lepší informovanost veřejnosti v oblastech:

- problematika a smysl vysílání českých vojáků do zahraničních misí
- úspěchy i neúspěchy jednotlivých veteránů v misi a po návratu z ní
- důležitost misí v globálním kontextu